

MANIFEST DE LES ORGANITZACIONS I PLATAFORMES DE CATALUNYA EN DEFENSA DEL TERRITORI

Les organitzacions que subscriuen el present escrit,

MANIFESTEN:

Centenars de conflictes ambientals es troben distribuïts arreu del territori català. Un centenar de lluites portades endavant per diferents plataformes ecologistes, entitats i organitzacions locals i veïnals. Milers d'hectàrees afectades i centenars de projectes que tenen una mateixa conseqüència: la destrucció d'ecosistemes, d'espais naturals i d'hàbitats, que provoquen una clara pèrdua de la biodiversitat i de la riquesa natural de Catalunya.

Catalunya es troba sota les directrius d'un model de desenvolupament basat en els principis de l'economia neocapitalista especulativa, model que ens ha portat fins aquesta crisi sistèmica del territori. Model que no internalitza els costos socials ni ambientals, que fomenta tendències insostenibles en l'extracció de recursos, en el consum, en el transport de persones i mercaderies. Sistema que genera grans quantitats de residus i contaminants, que es regeix exclusivament per indicadors econòmics que, com el PIB, n'impedeixen la reforma. Un model que destrossa.

Fem un ús extractiu del territori i econòmicament ineficient, poc resilient i amb un gran impacte i petjada ecològica, que tendeix a accentuar les desigualtats, tant dins de les ciutats com entre les parts del territori. Aquest sistema afavoreix que pràcticament tot depengui de les grans ciutats, des d'on es defineixen els serveis, les infraestructures i les grans plataformes logístiques, comportant greus problemes al rerepaís. Per una banda, es planifiquen infraestructures conflictives no desitjades ni consensuades amb el territori i, per l'altre, s'estableixen espais naturals protegits massa sovint concebuts com a simples espais d'esbarjo de la ciutadania. Però el marc legal i la inoperància administrativa no només possibilita i facilita les agressions ambientals de les grans ciutats al rerepaís, sinó també les agressions d'administracions municipals a espais naturals i agrícoles locals.

Altrament, tal com va anunciar la mateixa OMS al 2016, cada any moren al món més de 12,6 milions de persones a causa de la insalubritat del medi ambient. 8,2 milions d'aquestes morts són degudes a malalties no transmissibles que es troben vinculades a la contaminació de l'aire⁽¹⁾. Només a Barcelona, la contaminació atmosfèrica és causa de la mort de més de 1.000 persones cada any (dades de l'Agència de Salut Pública de Barcelona per l'any 2019). A més, la comunitat científica ha alertat que la destrucció directa d'hàbitats i la pèrdua de biodiversitat són un dels principals factors causants de la pandèmia de la Covid-19⁽²⁾. Totes aquestes dades confirmen una

1.<https://www.who.int/es/news/item/15-03-2016-an-estimated-12-6-million-deaths-each-year-are-attributable-to-unhealthy-environments>

2.<https://www.wwf.es/?54120/Perdida-de-naturaleza-y-pandemias-Un-planeta-sano-por-la-salud-de-la-humanidad>

3.http://mediambient.gencat.cat/ca/05_ambits_dactuacio/patrimoni_natural/sistemes_dinformacio/observatori-del-patrimoni-natural-i-la-biodiversitat/informe-estat-natura-cat2020/

evidència: l'ecodependència entre l'espècie humana i els sistemes naturals com l'aigua, l'aire, la terra o la biodiversitat i el seu impacte en el benestar de les persones.

Cal remarcar que la UE està en procés de sanció a Espanya pel continuat incompliment de la directiva Europea que regula la qualitat atmosfèrica a la Regió Metropolitana de Barcelona. També volem destacar l'estat deplorable dels rius i de bona part de la costa, essent-ne la principal responsable l'Agència Catalana de l'Aigua.

Des de la Generalitat s'ha presentat l'informe *Estat de la Natura a Catalunya 2020* que corrobora l'impacte de les agressions al medi ambient amb una alarmant desaparició de la biodiversitat, sent evidenciada amb la pèrdua del 25% de les poblacions de fauna de Catalunya des del 2002⁽³⁾.

En aquest manifest, diferents entitats, organitzacions i associacions locals de Catalunya ens reunim amb l'objectiu de posar en evidència que aquestes múltiples problemàtiques no són aïllades, sinó que són manifestacions d'un problema estructural, legal i polític de fons. Des de la nostra experiència compartida, ens trobem que la falta de planificació, coneixement i protecció de la natura local sumat a la falta d'interès i de mecanismes efectius de participació i juntament amb la dificultat administrativa per fer una defensa efectiva; donen com a resultat una negligència sistemàtica de criteris ambientals i destrucció de valors naturals locals en el desenvolupament de projectes territorials.

DEMANEM

Per avançar cap a un model socioeconòmic resilient, saludable i sostenible demanem a la Generalitat de Catalunya i amb urgència:

1. Que s'aprovi una moratòria dels projectes de gran impacte ambiental que estan generant rebuig social en el territori.
2. Que es garanteixi com a elements indispensables la participació efectiva de la ciutadania i la protecció dels valors naturals locals durant la planificació i desenvolupament de projectes. De manera que:
 - a. S'obrin fòrums de debat i participació ciutadana reals on es recullin les diferents opinions sobre aquests projectes (la situació de pandèmia ha tingut efectes molt negatius en la qualitat i vitalitat de la participació social).
 - b. Que es promoguin consultes populars legals sobre aquests projectes i amb caràcter vinculant.
 - c. Que es garanteixi la participació efectiva de les entitats ambientals.
3. Que s'instauri mecanismes àgils de denúncia i aturada d'agressions ambientals i que s'internalitzi el cost dels impactes associats.

1.<https://www.who.int/es/news/item/15-03-2016-an-estimated-12-6-million-deaths-each-year-are-attributable-to-unhealthy-environments>

2.<https://www.wwf.es/?54120/Perdida-de-naturaleza-y-pandemias-Un-planeta-sano-por-la-salud-de-la-humanidad>

3.http://mediambient.gencat.cat/ca/05_ambits_dactuacio/patrimoni_natural/sistemes_dinformacio/observatori-del-patrimoni-natural-i-la-biodiversitat/informe-estat-natura-cat2020/

4. Que les possibles objeccions i els tràmits d'al·legacions s'agilitzin i s'acostin a les parts afectades i interessades.
5. La implementació de mecanismes que garanteixin la identificació, seguiment i protecció dels valors naturals locals a priori del desenvolupament de projectes.
6. Que el desenvolupament de projectes en un territori impliqui una recerca activa dels valors locals, ambientals i naturals i que el resultat dels estudis tingui una implicació vinculant.
7. Que es faci efectiva la monitorització de les actuacions , i el desenvolupament ambiental posterior.
8. Que es faci efectiva la transversalitat de les polítiques de preservació del patrimoni natural, ambientals, de sostenibilitat i de sobirania alimentària i energètica a totes les institucions de govern i administracions.
9. Que es sigui coherent, ara i en el futur, amb les figures de protecció del territori i amb el compliment dels compromisos de la Declaració d'Emergència Climàtica, sobretot aquells que parlen d'instaurar una economia circular a Catalunya, de la recuperació d'ecosistemes i d'aturar la pèrdua de biodiversitat.
10. Que es sigui conseqüent amb el resultat de l'informe sobre l'*Estat de la natura a Catalunya 2020* i que aquest serveixi com a punt d'inflexió en les polítiques de protecció del patrimoni natural i el territori.
11. Que l'arribada a un model energètic 100% renovable no suposi una pèrdua de biodiversitat, terrenys agrícoles o destrucció de massa forestal, i que el trasllat a aquestes noves energies es faci amb consciència ambiental, sense un impacte negatiu en els ecosistemes i amb un repartiment territorial equitatiu.
12. Que aquest nou govern es transformi en una eina imprescindible per poder avançar cap a una transformació del model on la preservació del patrimoni natural i les polítiques ambientals i de sostenibilitat esdevinguin una peça clau i transversal del nostre futur com a poble, i sigui conscient que aquests canvis són una prioritat i emergència.
13. Que es creï un nou departament de Medi Ambient que faci efectiva la transversalitat de les polítiques de preservació del patrimoni natural, ambientals i de sostenibilitat a totes les institucions de govern i administracions.

ENTITATS, ASSOCIACIONS I ORGANITZACIONS ADHERIDES

ADDA Associació Defensa Drets Animals

- 1.<https://www.who.int/es/news/item/15-03-2016-an-estimated-12-6-million-deaths-each-year-are-attributable-to-unhealthy-environments>
- 2.<https://www.wwf.es/?54120/Perdida-de-naturaleza-y-pandemias-Un-planeta-sano-por-la-salud-de-la-humanidad>
- 3.http://mediambient.gencat.cat/ca/05_ambits_dactuacio/patrimoni_natural/sistemes_dinformacio/observatori-del-patrimoni-natural-i-la-biodiversitat/informe-estat-natura-cat2020/

ADENC - Associació per la Defensa i l'Estudi de la Natura

AGRUPACIÓ PER A LA PROTECCIÓ DEL MEDI AMBIENT DEL GARRAF (APMA GARRAF)

Agrupació per a la Protecció del Medi Ambient del Garraf (APMA-EdC)

Arran de terra cooperativa

Assemblea de Joves de Caldes

Associació alytes

Associació Mediambiental La Sínia Altafulla

Associació per a la Defensa del Corredor Montnegre i Baix Montseny, La coordinadora

Associació Salvem la Platja de Pals

Associació TRENCA de les terres de Lleida

Bosc94

Centre d'Estudis Beguetans (CEB)

Coordinadora per a la Salvaguarda del Montseny (CSM)

El FANAL Grup Ecologista del Moianès

Els Corremarges

FEBA Federación Española para el Bienestar Animal

FEDAN Federació d'Entitats pro Drets dels Animals i la Natura

Fridays for Future BCN

Fundació Darwin

Fundació FIECAT

GRUP D'ESTUDIS SITGETANS (GES)

Grup Ecologista Quercus

Grup local WWF Barcelona

Grup per a la Defensa del Medi Natural de la Segarra - Ecologistes de Catalunya

L'Aresta (Fleca l'Aresta SCCL)

LA CASA BLAVA

La Máquia de Reixac

1.<https://www.who.int/es/news/item/15-03-2016-an-estimated-12-6-million-deaths-each-year-are-attributable-to-unhealthy-environments>

2.<https://www.wwf.es/?54120/Perdida-de-naturaleza-y-pandemias-Un-planeta-sano-por-la-salud-de-la-humanidad>

3.http://mediambient.gencat.cat/ca/05_ambits_dactuacio/patrimoni_natural/sistemes_dinformacio/observatori-del-patrimoni-natural-i-la-biodiversitat/informe-estat-natura-cat2020/

Lliga per a la Defensa del Patrimoni Natural (DEPANA)

Meandre, Associació per la Preservació del Patrimoni Natural Manresa i Pla de Bages

Moviment Veïnal d'Olesa

Naturalistes de Gelida

No al Salt de la Riera

PACA

Per la Conca

Plataforma Defensa Béns Comuns Sant Boi

Plataforma Verda de l'Autòdrom

Rebel·lió o Extinció Barcelona

Salvem Can Titó (Conca d'Òdena)

Salvem Corró d'Amunt

Salvem el corredor biològic de Montgat

Salvem la Plana del Castell de Cunit

Salvem les Valls

Sobirania Energètica Baixa Segarra (sebs)

Som Natura Pla de Bages

SOS Costa Brava

SOS Penedès

1. <https://www.who.int/es/news/item/15-03-2016-an-estimated-12-6-million-deaths-each-year-are-attributable-to-unhealthy-environments>
2. <https://www.wwf.es/?54120/Perdida-de-naturaleza-y-pandemias-Un-planeta-sano-por-la-salud-de-la-humanidad>
3. http://mediambient.gencat.cat/ca/05_ambits_dactuacio/patrimoni_natural/sistemes_dinformacio/observatori-del-patrimoni-natural-i-la-biodiversitat/informe-estat-natura-cat2020/